

Albert Espinosa. Den gula världen. Bazar förlag.

Cancer är ett ord som väcker obehag hos de flesta. Det hjälper inte hur många artiklar och böcker det skrivs om och av människor som "överlever" eller "besestrar" sin cancer. Obehaget finns ändå där. För trots en forskning som gör stora framsteg är cancer fortfarande en allvarlig sjukdom. Med det allvarliga kommer allvaret. Kanske är det detta högstämnda allvar vi borde söka komma förbi, snarare än att finna mirakelberättelser och bedyrande överlevnadsskildringar. Lite mer respektlöshet och lycklande humor skulle vara oss till större hjälp. Albert Espinosa fick cancer som 14 åring och genomgick behandlingar under 10 år, som tog ett ben, en bit av levern och ena lungan ifrån honom. Idag lever han ett friskt liv. "Den gula världen" är trots allt inte en berättelse om att överleva och övervinna. Snarare skildrar han vad som hände med honom och de andra "kalufserna" på sjukhuset. Kalufser var ett ironiskt smeknamn på barn och unga som behandlades för cancer och som alla, utom en, kom att sakna just sitt hår. I "Den gula världen" berättar Espinosa hur själv vistelsen på sjukhuset med alla dess rutiner och relationer blev en slags manual för överlevnad och en livsfilosofi. Albert Espinosa är nog med att betona hur han lever 4,7 liv och tänker då på de vänner som dog av sin sjukdom. Men det är ur alla dessa upplevelser som han formar en serie livsregler, där modeordet acceptans får finna sig i att stå i skuggan av förlust som ett viktigare begrepp. Ibland tonar råden hotfullt upp sig till en präktig självhjälpsbok. Men Espinosa är nog med att bryta udden av det beskäftiga, som då han rekommenderar onani. Alla de svåra situationerna går att stå ut med om man vrider perspektiven och söker nya ord och metaforer. Espinosa, som fick ena benet amputerat, konstaterar därför uppkäftigt att han har "ena foten i graven". Så varför den gula världen? Albert Espinosa tillskriver vissa relationer den gula färgen, då människor blir viktiga på ett sådant sätt att de hamnar någon stans mellan vänskap och kärlek. En relation där kommunikation, beröring och närhet får en djup och gränsöverskridande betydelse. Sådana relationer tycks endast kunna uppstå i närheten av uppriktighet och smärta. Själv skulle jag beskriva "Den gula världen" som en guide för att inte bli rättshaverist i en tillvaro som ibland tillfogar oss sår vi helst borde fått slippa. Läs den med ett glatt allvar.

Jakob Carlander